

માગુળ ૪૭-૪૮

૩

શુદ્ધ પ્રક્રિયા જવાબી

નિપય: "સાબરમતી નદીમાં ગંદુપાણી છોડવા બાબત"

તારોડિત પ્રશ્ન ક્રમાંક: ૧૫/૦૪/૨૩૧૯, માન. ધારાસભ્યક્તી શૈલેપ મનુભાઈ પરમાર (દાણીલીમટા)

સંદર્ભ: વન અને પર્યાવરણ વિભાગનો ઈ-મેલ્બાબત તા: ૦૧/૦૨/૨૦૨૪ અને પત્ર તા. ૦૨/૦૨/૨૦૨૪.

ક્રમાંક	પ્રશ્ન	જવાબ																												
૧	<p>તા. ૩૧/૧૨/૨૦૨૩ની સ્થિતિએ છેલ્લા બે વર્ષમાં અમદાવાદ શહેર અને આસપાસના વિસ્તારોમાંથી કેમિકલવાણું ગંદુપાણી સાબરમતી નદીમાં છોડવાને કારાણે સાબરમતી નદી પ્રદૂષિત થતી હોવાની ફરીયાદથી સરકાર વાકેદું છે કે કેમ, અને</p>	જા.																												
૨	<p>જો, લા તો ગંદુપાણી સાબરમતી નદીમાં છોડવા બાબત ઉક્ત સ્થિતિએ છેલ્લા બે વર્ષમાં વિભાગને મળેલ ફરીયાદો અન્યથે વન અને પર્યાવરણ વિભાગને તેના તરફાં હેઠળની કચેરીઓ દ્વારા કેન્દ્રી સામે શી કારાણવાલી કરવામાં આવી?</p>	<p>૦૧/૦૧/૨૦૨૨ થી ૩૧/૧૨/૨૦૨૨</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>ક્રમ</th><th>વિસ્તાર</th><th>કારણું દર્શક નોટીસ</th><th>નોટીસ ઓફ ડાયરેક્શન</th><th>લીગલ નોટીસ</th><th>કલોઝર નાયા અન્ય ડાયરેક્શન</th><th>કુલ</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>૧</td><td>અમદાવાદ શહેર અને આસપાસનો વિસ્તાર</td><td>૦૩ -</td><td>૧૨ -</td><td>૦૦ -</td><td>૨૩ -</td><td>૪૨</td></tr> </tbody> </table> <p>ઉપરોક્ત લીખિત પગલાંઓની યાદી આ સાથે સામેલ છે. (નિડાય: ૧)</p> <p>૦૧/૦૧/૨૦૨૩ થી ૩૧/૧૨/૨૦૨૩</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>ક્રમ</th><th>વિસ્તાર</th><th>કારણું દર્શક નોટીસ</th><th>નોટીસ ઓફ ડાયરેક્શન</th><th>લીગલ નોટીસ</th><th>કલોઝર નાયા અન્ય ડાયરેક્શન</th><th>કુલ</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>૧</td><td>અમદાવાદ શહેર અને આસપાસનો વિસ્તાર</td><td>૦૨ -</td><td>૦૪ -</td><td>૦૧ -</td><td>૦૮ -</td><td>૧૫</td></tr> </tbody> </table> <p>ઉપરોક્ત લીખિત પગલાંઓની યાદી આ સાથે સામેલ છે. (નિડાય: ૨)</p>	ક્રમ	વિસ્તાર	કારણું દર્શક નોટીસ	નોટીસ ઓફ ડાયરેક્શન	લીગલ નોટીસ	કલોઝર નાયા અન્ય ડાયરેક્શન	કુલ	૧	અમદાવાદ શહેર અને આસપાસનો વિસ્તાર	૦૩ -	૧૨ -	૦૦ -	૨૩ -	૪૨	ક્રમ	વિસ્તાર	કારણું દર્શક નોટીસ	નોટીસ ઓફ ડાયરેક્શન	લીગલ નોટીસ	કલોઝર નાયા અન્ય ડાયરેક્શન	કુલ	૧	અમદાવાદ શહેર અને આસપાસનો વિસ્તાર	૦૨ -	૦૪ -	૦૧ -	૦૮ -	૧૫
ક્રમ	વિસ્તાર	કારણું દર્શક નોટીસ	નોટીસ ઓફ ડાયરેક્શન	લીગલ નોટીસ	કલોઝર નાયા અન્ય ડાયરેક્શન	કુલ																								
૧	અમદાવાદ શહેર અને આસપાસનો વિસ્તાર	૦૩ -	૧૨ -	૦૦ -	૨૩ -	૪૨																								
ક્રમ	વિસ્તાર	કારણું દર્શક નોટીસ	નોટીસ ઓફ ડાયરેક્શન	લીગલ નોટીસ	કલોઝર નાયા અન્ય ડાયરેક્શન	કુલ																								
૧	અમદાવાદ શહેર અને આસપાસનો વિસ્તાર	૦૨ -	૦૪ -	૦૧ -	૦૮ -	૧૫																								

(૧) ૭/૧૪૮

બિડાસુ-૧

૧. કારણ દર્શક નોટીસ:

ક્રમ નં	ઉદ્યોગનું નામ	કાર્યવાહીની તારીખ
<u>૨૦૨૨</u>		
1.	કોઠારી ફેશન કમ્પાઉન્ડ	૦૧/૦૩/૨૦૨૨
2.	નારોલ ટેક્સટાઇલ ઈન્ડસ્ટ્રીઝર એન્ડ અન્વાયરો મેનેજમેન્ટ, સીઈટોન્પી	૨૪/૦૩/૨૦૨૨
3.	ચીરીપાલ ઈંડસ્ટ્રીઝ	૧૮/૦૩/૨૦૨૩
4.	રામ ટેક્સ ફેબ	૨૨/૧૧/૨૦૨૨
5.	વિનોદ ફેબ્રિક્સ પ્રાઇવેટ લિમિટેડ	૨૨/૧૧/૨૦૨૨
6.	કંકિયા ટેક્સટાઇલ ઈંડસ્ટ્રીઝ પ્રાઇવેટ લિમિટેડ	૨૨/૧૧/૨૦૨૨
7.	થીક્સેશન એલએલપી	૧૮/૦૪/૨૦૨૨

૨. નોટીસ ઓફ ડાયરેક્શન:

ક્રમ નં	ઉદ્યોગ નું નામ	કાર્યવાહી ની તારીખ
<u>૨૦૨૨</u>		
1	માસિકોનર ઊરી એન્ડ સ્વીટ	૦૧/૦૩/૨૦૨૨
2	આલોક ટેક્સટાઇલ મિલ્સ	૨૨/૦૨/૨૦૨૩
3	શનાપા કીઓશન	૧૫/૧૨/૨૦૨૨
4	ચામુંડા ઈલેક્ટ્રોપ્લેટાઇંગ	૧૮/૧૦/૨૦૨૨
5	કોમવેલ	૧૮/૧૦/૨૦૨૨
6	અમીન પ્રોસેસ	૨૧/૦૧/૨૦૨૨
7	વાય.આર.પ્રિન્ટ	૨૧/૦૧/૨૦૨૨
8	અમદાવાદ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન (આઉટફોન)	૦૨/૦૩/૨૦૨૨
9	આંચલ ઈલેક્ટ્રોપ્લેટસ	૧૭/૧૧/૨૦૨૨
10	યુનિટ ઓફ ઈંદ્ર્યાંદ્રભાઈ	૧૨/૦૩/૨૦૨૨
11	યુનિટ ઓફ રશિદભાઈ	૨૨/૦૩/૨૦૨૨
12	કિંબળા મોટો વર્લ્ડ એલએલપી	૧૮/૦૪/૨૦૨૨

(૨) ૫૧૪૮

9

૩. કલોગર તથા અન્ય ડાયરેક્ટશન:

ક્રમ નં.	ઉદ્યોગ નંંતરના નામ	કાર્યવાહી ની તારીખ
1.	યુનિટ ઓફ સોલેલમાઈ રંગાંજ	૧૮/૧૦/૨૦૨૨
2.	દાયન પ્રિન્ટ	૧૮/૧૦/૨૦૨૨
3.	યુનિટ ઓફ શોબાંગ્યાન	૧૦/૧૦/૨૦૨૨
4.	યુનિટ ઓફ ગુડ્ચરનમાઈ	૧૦/૧૦/૨૦૨૨
5.	કેંગ ફ્રાયર	૦૭/૧૦/૨૦૨૨
6.	શ્રી રંગ પાવર	૦૩/૧૦/૨૦૨૨
7.	યુનિટ ઓફ ટપેલા ડાર્ટિંગ	૦૩/૦૯/૨૦૨૨
8.	નુપુર મેટલ	૧૩/૦૩/૨૦૨૨
9.	દેશ્મા એન્ડ પ્રોસેસ	૧૫/૦૬/૨૦૨૨
10.	દાયદી વોશ	૩૧/૦૮/૨૦૨૨
11.	માડ્રની વોશ	૦૮/૦૮/૨૦૨૨
12.	મિરા ડાર્ટિંગ	૨૨/૦૩/૨૦૨૨
13.	એ. આર. વોશ	૨૨/૦૩/૨૦૨૨
14.	ડીસેન્ટ ફીઅશન	૨૨/૦૩/૨૦૨૨
15.	અમર ટેકટાઈલ	૨૫/૦૩/૨૦૨૨
16.	કેંગ પ્રિન્ટર્સ	૨૫/૦૩/૨૦૨૨
17.	અલુચર લિન્સેચર્સ	૦૧/૦૪/૨૦૨૨
18.	ડાયનો વોશ	૦૧/૦૪/૨૦૨૨
19.	અભય ફીઅશન	૨૪/૦૨/૨૦૨૨
20.	જ્યુ ઓ ડિશન વોશ	૧૫/૦૨/૨૦૨૨
21.	એમ્બેસી વોશ	૧૫/૦૨/૨૦૨૨
22.	યાન્સિ ડ્રેડિંગ કુ.	૨૪/૦૨/૨૦૨૨
23.	એ. આ. વોટર એન્ડ ડ્રેન્ઝ	૨૧/૦૩/૨૦૨૨

(3)

૫/૪૮

C

બિડાયુષ-2૧. કારણ દર્શક નોટીસ:

ક્રમ નં	ઉદ્યોગ નું નામ	કાર્યવાહીની તારીખ
<u>૨૦૨૩</u>		
1	શ્રી રામ ઇન્ડસ્ટ્રીઝ	૨૩/૦૧/૨૦૨૪
2	પટેલ ઉર્મી પ્રોડક્ટ પ્રા. લિ.	૦૨/૦૮/૨૦૨૩
3	શીતલ ટેક્સ્ટાઇલ	૧૮/૦૩/૨૦૨૩
4	કદમ્પાલા ટેક્સ્ટાઇલ મીલ્સ પ્રા. લિ.	૧૫/૦૬/૨૦૨૩
5	ઈન્ડિયન કેમિકલ ઇન્ડસ્ટ્રીઝ (યુનિટ: ડાયસ્ટ્રક્ટ & ઇન્ટરમેડીયટ)	૧૨/૧૨/૨૦૨૩

૨. નોટીસ ઓફ ડાયરેક્ટન:

ક્રમ નં	ઉદ્યોગ નું નામ	કાર્યવાહી ની તારીખ
<u>૨૦૨૩</u>		
1	સ્ટારલાઇન કાર્સે પ્રા.લિ.	૧૩/૧૨/૨૦૨૩
2	પોષ્યુલર લીલ્સ પ્રા.લિ. (નેક્શા કાર્સે)	૨૨/૦૫/૨૦૨૩
3	પોલીરીથ ઇન્ડસ્ટ્રી	૦૧/૦૭/૨૦૨૩
4	પાપુ માસ્ટરનું એકુમ	૨૫/૦૪/૨૦૨૩

૩. લીગલ નોટીસ:

ક્રમ નં	ઉદ્યોગ નું નામ	કાર્યવાહી ની તારીખ
<u>૨૦૨૩</u>		
1	ટેક્સ્ટાઇલ કેમીકલ ઇન્ડસ્ટ્રીઝ	૦૬/૦૮/૨૦૨૩

૪. કલોકર તથા અન્ય ડાયરેક્ટન:

ક્રમ નં	ઉદ્યોગ નું નામ	કાર્યવાહી ની તારીખ
<u>૨૦૨૩</u>		
1	કે.જી.એન ડાયંગ	૨૭/૧૦/૨૦૨૩
2	નવદુર્ગા બ્લોકડીજસ વર્ક્સ	૦૮/૧૨/૨૦૨૩

(8) ૪૧૪૮

3	યુનિટ ઓફ આન મોર્ટન નેથાન	૧૨/૦૩/૨૦૨૩
4	યુનિટ ઓફ સોનુ આન	૧૨/૦૩/૨૦૨૩
5	યુનિટ ઓફ આથિએ પટાણ	૧૨/૦૩/૨૦૨૩
6	કે. અન. લેન્ડ ડાઉનિંગ	૩૧/૦૪/૨૦૨૩
7	ટેન્ટાઈલ કેમીકલ રીન્ડસ્ટ્રીંગ	૦૧/૦૫/૨૦૨૩
8	મમતા લેન્ડ બલીય	૨૨/૦૪/૨૦૨૩
9	શ્રી અંનેસ વર રીલેક્ટ્રોલેટાઇંગ	૧૦/૦૫/૨૦૨૩

૨

❖ સાબરમતી નદીમાં પાણી પ્રદૂષણનો પ્રશ્ન :-

પુછુણ આપણી

- માન. અધ્યક્ષશ્રી, સાબરમતી નદીમાં પાણી પ્રદૂષણ માટે મુખ્ય બે કારણો છે.

(૧) ઔદ્યોગિક પાણીનો નિકાલ

(૨) ધરગથ્થુ પાણીનો નિકાલ

- માન. સભ્યશ્રીએ આજે ઔદ્યોગિક ગંદાપાણીનો જે પ્રશ્ન પુછ્યો છે તેની વિગતો આપું તો, અમદાવાદ શહેરમાં વટવા, ઓઢવ,
નરોડા, નારોલ, દાણીલીમડા, જેવા ઔદ્યોગિક વિસ્તારો આવેલા છે.
- આ ઔદ્યોગિક વસાહતોમાં મુખ્યત્વે લઘુ તથા સુક્ષમ એકમો આવેલા છે. આ ઔદ્યોગિક એકમોમાંથી નીકળતા ઔદ્યોગિક ગંદાપાણીને જેટલા સંયુક્ત શુદ્ધિકરણ પ્લાન્ટમાં ટ્રીટ કરીને સાબરમતી નદીમાં નિકાલ કરવામાં આવે છે.

➤ મેગા પાઈપલાઇન

- માન. અધ્યક્ષશ્રી, માન. કેબિનેટ મંત્રીશ્રી અને મારા દ્વારા આ વિભાગમાં મંત્રી તરીકે આ વસાહતના કેટલાક સંયુક્ત શુદ્ધિકરણ પ્લાન્ટની તથા મેગા પાઈપલાઇનની ૧૨ અન્યુઆરી ૨૦૨૩ ના રોજ મુલાકાત લીધેલ. અને ત્યારબાદ સાબરમતી નદીના પ્રદૂષણ માટે નામદાર હાઈકોર્ટમાં થયેલ PIL ના પગલે આ તમામ સંયુક્ત શુદ્ધિકરણ પ્લાન્ટનું NEERI જેવી રાષ્ટ્રની પ્રથમ પંક્તિની પર્યાવરણ સંસ્થા પાસે અભ્યાસ કરાવડાવી સીઈટીપીમાં સુધારો વધારો કરવામાં આવ્ય છે.

- માન. અધ્યક્ષશ્રી, આ સુધારાને પરીણામે હાલમાં મેગા પાર્ટીલપાર્ટીન જે કે આ સંયુક્ત શુદ્ધિકરણ પ્લાન્ટના પાણીનું વહન કરે છે તેની ગુણવત્તામાં છેલ્લા ૨ વર્ષમાં અંદાજે 30% થી વધુ સુધારો આપણે મેળવી શક્યા છીએ અને હાલમાં સીપીસીબી દ્વારા નિયત કરેલ ધારાધોરણ કરતા લગભગ નજીકની ગુણવત્તાનું ઓદ્ઘોગીક પાણી સાબરમતી નદીમાં નિકાલ કરવામાં આવે છે.

➤ નારોલ સીઈટીપી

- માન. અધ્યક્ષશ્રી અમદાવાદનો નારો વિસ્તાર ટેક્સ્ટાઇલ એકમોનો વિસ્તાર છે જ્યા કાપડાના ડાઇંગ પ્રિન્ટિંગના એકમો આવેલ છે.
- નારોલ વિસ્તારના આશરે ૧૩૮ એકમો માટે ૧૦૦ એમ.એલ.ડી.નો શુદ્ધીકરણ પ્લાન્ટ અને તેનું નેટવર્ક અમલમાં છે જેને પરિણામે વર્ષો પહેલા આ વિસ્તારમાં ઓદ્ઘોગીક ગંદાપાણીઓના ભરાવાની જે ફરીયાદો મળતી હતી તે હવે ભુતકાળ બની ગઈ છે. આ સીઈટીપી પણ નક્કી કરેલા ધારાધોરણો મુજબ શુદ્ધિકરણના માપદંડો મેળવે છે.

➤ દાણીલીમડા

- માન. સભ્યશ્રી જે વિસ્તારનું પ્રતિનિધિત્વ કરે છે તે વિસ્તારમાં પેઢી દર પેઢીથી કાપડ પર પ્રિન્ટિંગ કરતા ખુબ નાના ટેક્સ્ટાઇલ એકમો આવેલા છે. આ એકમો સૌ પ્રથમ અમદાવાદ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશનની સ્ટોર્મ વોટર રૂઝન તથા સુઅએજ નેટવર્કમાં તેમના ઓદ્ઘોગીક ગંદાપાણીનો નિકાલ કરતા હતા.

- માન. અધ્યક્ષશ્રી, અમદાવાદ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન દ્વારા આ ઉદ્યોગો માટે નાગાર્કીય સહાયનું આયોજન કરી રૂ. 30 એમ.એલ.ડી.ના સંયુક્ત શુદ્ધિકરણ પ્લાન્ટ કાર્યરત કરવામાં આવેલ છે. આમ આ વિસ્તારના નાના એકમોના ઓદ્યોગીક ગંદાપાણીનો પ્રશ્ન પણ હવે હલ થયેલ છે.

➤ ધરગથ્થું ગંદુપાણી

- અમદાવાદ મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન દ્વારા ધરગથ્થા ગંદાપાણીના નિકાલ માટે એસ.ટી.પી. (સુઅઝ ટ્રીટમેન્ટ પ્લાન્ટ) બનાવવામાં આવેલ છે જેના આધુનિકીકરણની કામગીરી વર્ડ બેન્કની સહાયથી ચાલી રહેલ છે.

માન. અધ્યક્ષશ્રી, આમઉપરોક્ત પ્રયત્નોને કારણે જે ઓદ્યોગીક પાણી શુદ્ધિકરણ બાદ સાબરમતીમાં નિકાલ કરવામાં આવે છે તેની માત્રા હવે લગભગ સીપીસીબી – કેન્ટ્રીય પ્રદૂષણ નિયંત્રણ બોર્ડની લગોલગ પહોંચી ગઈ છે.

માન. અધ્યક્ષશ્રી, રાજ્ય સરકાર સાબરમતીની પાણી પ્રદૂષણ અંગે ગંભીર છે અને જે કોઈ બાબત પ્રયત્નો જરૂરી હશે તે વિભાગો સાથે સંકલન કરવામાં આવશે.

(૩)

અગ્રતાકમાંક. ૧૨

ડૉ. પાયલઘેળ કુકરામી (જા.ડી.)

પ્રશ્ન-

હાલની સ્થિતિએ અમદાવાદ વિસ્તારમાંથી સાબરમતી નદીમાં નિકાલ કરવામાં આવતા ઓદ્ઘોગિક પાણીની વિગતો શું છે?

જવાબ-

હાલની સ્થિતિએ અમદાવાદ વિસ્તારમાં સાબરમતી નદીમાં ઓદ્ઘોગિક પાણીને નિયત માપદંડ સુધી ટ્રીટમેન્ટ કર્યા બાદ છોડવાની પરવાનગી...

(૧) અમદાવાદ પૂર્વ વિસ્તારમાં આવેલ ૫ સી.ઇ.ટી.પી. માંથી ટ્રીટ કરેલ ઓદ્ઘોગિક પાણી મેગા પાઈપલાઇન મારફતે સાબરમતી નદીમાં નિકાલ માટે અમદાવાદ મેગા કિલન એસોસીએશનને (AMCA)

(૨) નારોલ ટેક્ષટાઇલ ઇન્ફાસ્ટ્રક્ચર એન્વાયરમેન્ટ મેનેજમેન્ટ (NTIEM) સી.ઇ.ટી.પી.ને તેની અલગ પાઈપ લાઇન છારા

(૩) અમદાવાદના દાખીલીમડા-બહેરામપુરા વિસ્તારના ટેક્ષટાઇલ એકમો માટેનો ધી અમદાવાદ હેન્ડ સ્કીન પ્રિન્ટિંગ એસોસીએશનનો ૩૦ એમ.એલ.ડી. ક્ષમતાના સામુહિક શુદ્ધિકરણ પ્લાન્ટ (CETP) માથી ટ્રીટ કરેલ ઓદ્ઘોગિક પાણીનો બંધ પાઈપલાઇન છારા AMC ના 180 MLD પીરાણા STP ના આઉટલેટ પાસે મિક્રિસ્ટેન્ડ ચેમ્બરમાં થઈને સાબરમતી નદીમાં છોડવાની પરવાનગી આપવામાં આવેલ છે.

અગ્રતાકમાંક. ૧૨

શ્રી બાળગુરું જીએવ (૧૨૫૧)

પ્રશ્ન -

અમદાવાદમાં સાબરમતી નદીમાં નિકાલ કરવામાં આવતા ઓધોગિક પાણી બાબતે
કોઈ અભ્યાસ હાથ ઘરવામાં આવેલ છે?

જવાબ -

- સાબરમતી નદીમાં ઓધોગિક પાણી નિકાલ કરતાં અમદાવાદ પુર્વ વિસ્તારના હ્યાત તમામ **૦૭ સીઇટીપીનો** અભ્યાસ કરવા માટે રાષ્ટ્રીય સ્તરની પ્રતિષ્ઠિત સંસ્થા નીરી (**નેશનલ એન્વાયરમેન્ટલ એન્જીનિયરિંગ રીસર્ચ ઇન્સ્ટિટ્યુટ**), નાગપુર દ્વારા અભ્યાસ હાથ ઘરવા માટે નામદાર ગુજરાત હાઇકોર્ટ આદેશ કર્યો હતો.
- જીપીસીબીએ નીરીને તમામ **૦૭ સીઇટીપીની** પુર્તતા, અપગ્રેડેશન અને રેટ્રોફિલ્ટિંગ પર અભ્યાસ હાથ ઘરવા માટે કામ સોંપ્યું હતું.
- તે અન્યથે નીરીએ તમામ **૦૭ સીઇટીપી** માટે અંતિમ અહેવાલો સબમિટ કર્યા છે.
- જીપીસીબીએ તમામ **૦૭ સીઇટીપીને** નીરી દ્વારા અંતિમ અહેવાલમાં આપવામાં આવેલી ભલામણો/સૂચનોના અમલીકરણ અંગે ડાયરેક્શન પાઠવેલ.
- સીઇટીપીએ નીરીની ભલામણના અમલીકરણ અંગે એકશન પ્લાન રજુ કર્યો છે.
- સીઇટીપીએ નીરી દ્વારા આપવામાં આવેલ ભલામણો/સૂચનો અનુસાર અપગ્રેડેશન અને રેટ્રોફિલ્ટિંગનું કામ મહદઅંશે પૂર્ણ કર્યું છે.
- નીરી દ્વારા આપવામાં આવેલ ભલામણો/સૂચનોના અમલીકરણ પછી, સીઇટીપીના રીજલ્ટમાં સુધારો થયો છે.

અગ્રતાકમાંક. ૧૨

પ્રશ્ન -

સાબરમતી નદીમાં નિકાલ કરવામાં આવતા ઓધોગિક પાણીની ગુણવત્તા શું છે?

જવાબ -

➢ ગુજરાત પોલ્યુશન કન્ટ્રોલ બોર્ડ ડ્રારા મેગા પાઈપલાઇનનાં આઉટલેટ માંથી લેવામાં આવેલ પાણીના નમુનાઓનાં પરિણામો જોતા વર્ષ ૨૦૨૨ની સરખામણીએ વર્ષ ૨૦૨૩માં ઓધોગિક પાણીની ગુણવત્તામાં સુધારો જોવા મળેલ છે. જે મુજબ...

પેરા મીટર	બી.ઓ.ડી (મીલીગ્રામ/ લીટર)	સી.ઓ.ડી (મીલીગ્રામ/ લીટર)	એમોનિકલ નાઇટ્રોજન (મીલીગ્રામ/લીટર)	પી.એચ
નોભર્સ	૩૦	૨૫૦	૫૦	૬.૫ થી ૮.૫
સરેરાશ વર્ષ ૨૦૨૨	૫૮.૨૫	૨૮૫.૩૩	૨૩.૦૧	૭.૩૪
સરેરાશ વર્ષ ૨૦૨૩	૩૭.૮	૨૪૮.૦	૨૨.૨	૭.૩

➢ આમ, ગુ.પી.સી.બી. અને સરકારનાં પ્રયત્નોને કારણે પાણીની ગુણવત્તામાં ઉત્તરોત્તર સુધારો થયેલ છે. અને વર્ષ ૨૦૨૩ની સરેરાશ જોતાં જુદા જુદા પેરામીટર માટે પાણીની ગુણવત્તામાં નોંધપાત્ર સુધારો થયેલ છે.

વધારણા ટ્રણો

અગ્રતાકમાંક. ૧૨

પ્રશ્ન-

સરકારશીના પ્રયત્નો બાદ સાબરમતી નદીમાં સુધારા અંગેની શું સ્થિતી છે?

જવાબ-

- નદીઓના શુદ્ધિકરણ અને નવીનિકરણ માટે રાજ્ય સરકાર દ્વારા એકશાન પ્લાન બનાવવામાં આવેલ છે.
- જેમાં ધરગઢથ્થુ અને ઔદ્ઘોગિક પાણીથી થતા નદીઓના પ્રદુષણાને રોકવા માટેના પગલા સુચિત કરવામાં આવેલ છે.
- ભારત સરકારશીના જળશક્તિ મંત્રાલય દ્વારા સેન્ટ્રલ મોનિટરીંગ કમીટી - સી.એમ.સી. મારફતે નિયમિત રૂપે એકશાન પ્લાનની પ્રગતિની સમીક્ષા કરવામાં આવે છે.
- સી.એમ.સી. બેઠકોના અનુપાલનની વિગતો નિયમિતપણે જળશક્તિ મંત્રાલય અને સીપીસીબીને રજુ કરવામાં આવે છે.
- રાજ્ય સરકારશી દ્વારા લેવાયેલ પગલાઓને લીધે આજની સ્થિતીએ સાબરમતી નદીમાં મેગા પાઇપલાઈન મારફતે નિકાલ કરવામાં આવતા ટ્રીટેડ ઔદ્ઘોગિક પાણીની ગુણવત્તામાં સુધારો જોવા મળેલ છે. જે મુજબ...

પેરા મીટર	બી.ઓ.ડી (મીલીગ્રામ/ લીટર)	સી.ઓ.ડી (મીલીગ્રામ/ લીટર)	એમોનિકલ નાઇટ્રોજન (મીલીગ્રામ/લીટર)	પી.એચ
નોર્મ્સ	30	250	40	9.4 થી 8.4
સરેરાશ વર્ષ ૨૦૨૨	૫૮.૨૫	૨૮૫.૩૩	૨૩.૦૧	૭.૩૪
સરેરાશ વર્ષ ૨૦૨૩	૩૭.૮	૨૪૮.૦	૨૨.૨	૭.૩

- જેને લીધે આજની સ્થિતીએ સાબરમતી નદીના પાણીની ગુણવત્તામાં નોંધપાત્ર સુધારો નોંધાયેલ છે.